

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621201873
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7621201873.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v právnej veci žalobkyne M. C. C., K. Z. A. G. Z., A. Č.. XXX/XX, proti žalovaným 1. Slovenskej sporiteľni, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova č. 48, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marec Hic, s.r.o. so sídlom v Martine, Hviezdoslavova č. 23/B, 2. Dražobníkovi, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova č. 6, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.04.2021 č.k. 8Csp/76/2021-30 v spojení s opravným uznesením zo dňa 07.05.2021, č.k. 8Csp/76/2021-69 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej v 1. rade zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, C. Ú. A. G. Z., vedených ako rodinný dom súpisné číslo XXX, na parcele C.-R. Č.. XXX, O. C.-R. Č.. XXX o výmere 420 m² a parc. KN-C č. XXX o výmere 239 m², a to do právoplatného skončenia vo veci samej.

2. Zároveň uložil žalovaným povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby uvedených nehnuteľností do právoplatného skončenia vo veci samej. Navyše žalovanému v 2. rade uložil povinnosť bezodkladne odstrániť inzerciu, fotografie a dokumenty rodinného domu a pozemkov nachádzajúceho na ulici A. Č.. XXX/XX Z. A.A. G. Z. na všetkých internetových portáloch, na ktorých boli ním zverejnené.

3. Žalobkyni uložil, aby v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia podala proti žalovanej v 1. rade žalobu o určenie, že táto nie je oprávnená domáhať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam na základe záložnej zmluvy. Zároveň žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Týmto rozhodnutím rozhodol súd prvej inštancie o návrhu žalobkyne na nariadenie hore uvedeného neodkladného opatrenia.

5. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, C. Ú. A. G. Z.. Ďalej súd vychádzal zo zistenia, že v prospech žalovanej v 1. rade bolo zriadené záložné právo k uvedeným nehnuteľnostiam, ktoré bolo povolené dňa 24.08.2007. Následne na uvedenom LV bola uvedená poznámka, a to oznámenie o začatí výkonu záložného práva predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe v prospech žalovanej v 1. rade. Ďalej súd mal za preukázané, že žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom pod spisovou značkou č. 11Csp/4/2020 v ktorom sa žalovaná v 1. rade domáhala voči

žalobkyni uplatniť nároky vyplývajúce zo Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX. Žalobkyňa v postavení žalovanej nárok neuznávala a uplatnila námietku premĺčania. Uvedené neodkladné opatrenie bolo následne zapísané 12.04.2021 pod spisovú značku č. 8Csp/76/2021. V čase rozhodovania súdu prvej inštancia vec vedená pod spisovou značkou č. 11Csp/4/2020 nebola doposiaľ právoplatne skončená.

6. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní vychádzajúc z ust. § 325 ods. 1 a nasl. C.s.p. súd bol toho názoru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd bol toho názoru, že žalobkyňa preukázala dostatočným spôsobom, že sa má uskutočniť dražba nehnuteľností, ktoré sú v jej vlastníctve v čase, kedy výška zabezpečeného úveru a existencia samotného záložného práva žalovanou v 1. rade je spochybňovaná. Úverová zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou a žalobkyňa ako dlžník zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba. Žalobkyni hrozí nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy, nakoľko žalovaní začali záložné právo aktívne vykonávať a za tým účelom zverejnili na internetových portáloch inzerciu aj fotografie nehnuteľností patriacich žalobkyni. Nedôvodným výkonom záložného práva by pritom došlo podľa názoru súdu k nenávratnej ujme na právach a oprávnených záujmoch žalobkyne, ktorá využíva predmetné nehnuteľnosti na bývanie svojej dcéry, aj brata, neoprávnenému zásahu do jej práva na obydlie, na súkromný a rodinný život a v konečnom dôsledku k porušeniu čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

7. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že sú splnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, preto dočasne pozastavil proces výkonu záložného práva, kým vo veci nebude jednoznačne preukázané oprávnenie resp. neoprávnenie žalovanej domáhať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne.

8. Súd zároveň uložil žalobkyni v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať žalobu vo veci samej, pretože týmto neodkladným opatrením nemožno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami a nariadenie neodkladného opatrenia má len dočasný charakter.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. majú za to, že žalobkyňa bola úspešná v celom rozsahu. Súd prvej inštancie opravným uznesením odstránil vadu rozhodnutia, spočívajúcu v nesprávnom uvedení mena a funkcie osoby, ktorá vydala neodkladné opatrenie a to tak, že vo veci rozhodla sudkyňa JUDr. K. Y..

10. Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolanie žalovaní.

11. Žalovaná v 1. rade v odvolaní navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a konanie zastavil, prípadne návrh zamietol, prípadne podanie žalobkyne odmietol a priznal jej náhradu trov konania.

12. V odvolaní namietala, že súd bol nesprávne obsadený, keďže uznesenie je vydané vyšším súdnym úradníkom, hoci nemá právomoc vydať takéto uznesenie, a teda nerozhodoval zákonný sudca. Ďalej namietala, že podľa jej názoru uvedené rozhodnutie neobsahuje zásadné vysvetlenie všetkých podstatných dôvodov (podstatných pre rozhodnutie súdu), v odôvodnení sú uvádzané tvrdenia priamo v rozpore s obsahom relevantných právnych noriem a ustálenou súdnou praxou, pričom však tento odklon nie je nijako odôvodnený. Preto rozhodnutie považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné. Rovnako namietala, že ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zdržať sa mimosúdneho výkonu záložného práva a úkonu smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby k sp. zn. 11Csp/4/2020 a tak je vylúčené, aby sa o takomto návrhu rozhodovalo v konaní vedenom pod sp. zn. 8Csp/76/2021. Taktiež namietala prekážku litis pendencie a prekážku veci rozsúdenej, ak v rámci konania 2C/50/2018 o rovnakom predmete konania a o fakticky zhodnom neodkladnom opatrení bolo konané a v dôsledku späťvzatia žaloby bolo konanie zastavené. Uvedená skutočnosť, že o fakticky zhodnom neodkladnom opatrení bolo konané a v dôsledku späťvzatia žaloby bolo konanie zastavené, je významné vo vzťahu ku skutočnosti, že nariadenie neodkladného opatrenia musí byť podmienené absolútne výnimočnými a nepredpokladateľnými okolnosťami a hrozbou okamžitej, bezprostrednej a ťažko napravitelnej ujmy. Samotné rozhodnutie považuje za materiálne nevykonateľné a v rozpore s explicitnou zákonnou úpravou - spôsobom ultra petitem.

13. Žalovaný v 2. rade rovnako vo svojom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. V odvolaní rovnako namietal, že napadnuté uznesenie vydala vyššia súdna úradníčka, ako aj skutočnosť, že uznesenie bolo vydané do 30 hodín od jeho podania na okresnom súde. Ďalej v odvolaní namietala postup súdu prvej inštancie, nakoľko podľa jeho názoru súd prvej inštancie žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil nariadenie neodkladného opatrenia a relevantne neodôvodnil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Tvrdenie, ktorými súd odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia sú príliš všeobecné a neposkytujú poznatky o tom, na základe právne skutočnosti pristupujú k nariadeniu neodkladného opatrenia. Samotné tvrdenia žalobkyne sa obmedzujú len na hodnotenie je negatívnej životnej situácie bez toho, aby poukázal na konkrétne skutočnosti, ktoré by umožnili prijať záver o oprávnenosti a relevantnosti neodkladného opatrenia. Popisom rozhodujúcich skutočností, dôvodnosť nároku, okamžitej ochrany, ktorých sa žalobkyňa domáhala, hodnoverne neosvedčila. Možno mať za osvedčené iba to, že so žalovanou v 1. rade uzatvorila úverovú zmluvu a na zabezpečenie jej záväzkov tohto vzťahu došlo na nehnuteľnostiach zriadením záložného práva. Taktiež poukázal na to, že žalobkyňa sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, pričom ako následok nenariadenia neodkladného opatrenia uvádza hypotetickú stratu obydlia nielen pre seba, ale aj pre ostatných členov svojej rodiny. Táto argumentácia je absolútne irelevantná. Zo samotného návrhu vyplýva, že tak veriteľ, ako aj dražobník realizujú výkon záložného práva na základe zmluvy uzavretej so žalobkyňou. Keďže žiadna právna úprava neobmedzuje možnosť zriadiť záložné právo ako zabezpečenie pohľadávky veriteľa aj nehnuteľnosťou, ktorá slúži účastníkovi takejto zmluvy na bývanie, nemožno považovať za právne významnú skutočnosť pre nariadenie neodkladného opatrenia to, že žalobkyňa v predmete dražby býva spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi. Je toho názoru, že v prípade, ak súd vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, musí žalobca osvedčiť skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hrozacej ujmy. Špekulatívne tvrdenia žalobkyne tak nie sú spôsobilé osvedčiť existenciu zákonných predpokladov potrebných na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

15. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolania žalovaných nie sú dôvodné.

16. Odvolací súd je v prejednávanej toho názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý následne aj správne právne posúdil, ak vo veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovaným zdržať sa výkonu a úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby a zároveň odstrániť inzerciu, fotografie a dokumenty rodinného domu a pozemkov na všetkých internetových portáloch. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje.

17. K odvolaniu žalovaných je potrebné uviesť, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

19. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

20. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala, alebo niečo znášala.

21. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p. v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 13 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne

osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

22. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

23. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

24. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovateľ musí súd opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či

a/ je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami,

b/ navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie,

c/ uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha,

d/ navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav

e/ právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah,

f/ sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

25. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať splnenie všetkých uvedených predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany navrhovateľa, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

26. Súd prvej inštancie správne v danej veci dospel k záveru, že boli splnené všetky podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil ako vecne správne.

27. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na toto v celom rozsahu poukazuje (§387 ods. 2 C.s.p.).

28. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

29. Žalobkyňa v návrhu osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami a to, že sa má uskutočniť dražba nehnuteľností, ktoré sú v jej vlastníctve, a to za stavu, keď je žalobkyňou spochybňovaná výška zabezpečeného úveru a samotná existencia záložného práva. Je teda nesporné, že žalobkyňa hrozí nebezpečenstvo bezprostredne ujmy, nakoľko žalovaní započali výkon záložného práva a za tým účelom zverejnili na internetových portáloch inzerciu a fotografie nehnuteľností patriacich žalobkyňi. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že nedôvodným výkonom záložného práva by došlo k nenávratnej ujme na právach žalobkyne, ktorá využíva sporné nehnuteľnosti na bývanie, a teda by došlo k neoprávnenému zásahu do jej práva na obydlie, súkromie a rodinný život a k porušeniu čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z tohto dôvodu až do meritórneho rozhodnutia vo vec samej je daná potreba nariadenia neodkladného opatrenia, keďže hrozí zásah do vlastníckych práv žalobkyne neprimeraným spôsobom a zároveň by tým došlo aj k obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva nad nevyhnutný rozsah.

30. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj námietku, že vo veci nerozhodoval zákonný sudca z dôvodu, že v napadnutom uznesení je uvedené meno vyššieho súdneho úradníka. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na opravné uznesenie, že tento omyl pri označení bol spôsobený pri vykonaní úpravy v súdnom registri, kedy došlo k nesprávnemu uvedeniu mena a priezviska osoby, ktoré neodkladné opatrenie nariadila, a teda opravným uznesením súd túto vadu odstránil, ak uviedol, že neodkladné opatrenie nariadila sudkyňa JUDr. K. Y..

31. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané žalovanými uvádzané odvolacie námietky, preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako správne potvrdil.

32. Žalovaní v odvolacom konaní konaní úspech nemali a úspešnej žalobkyni trov v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

33. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).